

نام طراح: مریم السادات سنگی	اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی	مدت زمان امتحان: ۸۰ دقیقه
محل خدمت: ناحیه ۷ مشهد	معاونت آموزش متوسطه	تعداد سوالات: ۳۲
نام درس: فارسی ۲	اداره تکنولوژی، گروه های آموزشی و بررسی محتوا متوسطه	تعداد صفحات: ۴
پایه و رشته: یازدهم همه رشته ها	نمونه سؤالات استاندارد گروه درسی زبان و ادبیات فارسی	تاریخ طراحی: ۱۴۰۳/۹/۱۰

ردیف	عنوان سوال (همراه با پاسخ)	بارم
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	عبارت: «آن است که خداوند، اسباب را موافق خواهش بنده مهیا کند تا خواهش او به نتیجه برسد» مفهوم و معنای کدام واژه است؟ الف) تدبیر ب) توفیق ج) توفیق (ب) توفیق (۰/۲۵) د) اقبال	۰/۲۵
۲	از بین گروه واژه های زیر معنای دو واژه <u>نادرست</u> است؛ درست آنها را بنویسید. « نژند: بد اندیشی، خطوات: گام ها، حمیت: مردانه، خرگه: خیمه بزرگ» پاسخ: نژند: خوار و زبون (۰/۲۵) حمیت: مردانگی، غیرت، جوانمردی (۰/۲۵)	۰/۵
۳	معنای واژه ای را که زیر آن خط کشیده شده، بنویسید. « چون به دل رسید، دل را بر مثال <u>کوشکی</u> یافت» پاسخ: قصر (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	در تمام گزینه ها غلط املائی وجود دارد به جز گزینه... الف) بانگ و هزاهز و غریو خواست. ب) امیر مهجوب گشت از مردمان. ج) اندک مایه ضیعتی دارند. د) علت و تب تمامی ذایل گشت. پاسخ: ج) اندک مایه ضیعتی دارند. (۰/۵)	۰/۵
۵	در هر عبارت، املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) (از قضای آمده، غزای آمده)، پس از نماز، امیر کشتی ها (بخواست، بخاست) ب) عزیزترین رفقای من که حُسن سیرت را با (سباحت، صباحت) توأم داشت. پ) من طاقت (غرب، قرب) ندارم. پاسخ: الف) از قضای آمده (۰/۲۵) بخواست (۰/۲۵) ب) صباحت (۰/۲۵) پ) قرب (۰/۲۵)	۱
۶	در گروه کلمه های زیر، دو مورد <u>نادرستی</u> املائی وجود دارد؛ آنها را یافته و درست هر یک را بنویسید. توع و رغبت - اکراه - اجبار - شمشیر عافیت سوز - حضرت قنا پاسخ: توع: طوع (۰/۲۵) قنا: غنا (۰/۲۵)	۰/۵
۷	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. آن را امیر المؤمنین می روا دارد <u>ستدن</u> . پاسخ: آن: مضاف الیه (۰/۲۵) ستدن: مفعول (۰/۲۵)	۰/۵
۸	در جمله زیر یک نقش تبعی بیابید و نوع آن را بنویسید. « همین حالت صلح و یگانگی با عشق و حقیقت، او را بردباری و تحمل عظیم بخشید.» پاسخ: معطوف (۰/۲۵) - یگانگی - حقیقت - تحمل (یک مورد مورد قبول است) ۰/۲۵	۰/۵
۹	در کدام عبارت فعل مجهول به کار نرفته است؟ دلیل خود را بنویسید. الف) تا نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود. ب) چون نامه ها گسیل کرده شود تو باز آی که پیغامی است سوی بونصر در بابی تا داده آید. پاسخ: الف) (۰/۵) زیرا «شده» در این جا فعل اصلی است نه نشانه مجهول (۰/۵)	۱

نام طراح: مریم السادات سنگی	اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی	مدت زمان امتحان: ۸۰ دقیقه
محل خدمت: ناحیه ۷ مشهد	معاونت آموزش متوسطه	تعداد سوالات: ۳۲
نام درس: فارسی ۲	اداره تکنولوژی، گروه های آموزشی و بررسی محتوا متوسطه	تعداد صفحات: ۴
پایه و رشته: یازدهم همه رشته ها	نمونه سؤالات استاندارد گروه درسی زبان و ادبیات فارسی	تاریخ طراحی: ۱۴۰۳/۹/۱۰

۰/۵	در بیت زیر، یک وابسته پیشین بیابید و نوع آن را بنویسید. ازین سد روان در دیده شاه ز هر موجی هزاران نیش می رفت پاسخ: این: صفت اشاره (۰/۵) هر: صفت مبهم (۰/۵) هزاران: صفت شمارشی (۰/۵) ذکر یک مورد کافی است.
۰/۵	در عبارت «به خانه بازگشت و کیسه ها با وی بردند و پس از نماز، کس فرستاد و قاضی بوالحسن و پسرش را بخواند و بیامدند. بونصر، پیغام امیر به قاضی رسانید.» نوع وابسته پیشین در جمله چهارم با کدام واژه در متن زیر یکسان است؟ نوع وابسته را بنویسید. «بادهای اواخر زمستان، ناله های واماندگان را با بوی خون جوادخان و هزاران شجاع گنجه تا فراز قلّه های قفقاز می برد.» پاسخ: خان (۰/۲۵) شاخص (۰/۲۵)
۰/۵	جمله هسته و وابسته را در بیت زیر مشخص کنید. چو لشکر گرد بر گردش گرفتند چو کشتی بادپا در رود افکند پاسخ: چو لشکر گرد بر گردش گرفتند: وابسته (۰/۲۵) چو کشتی بادپا در رود افکند: هسته (۰/۲۵)
۰/۵	اجزای بیت زیر را مطابق زبان معیار مرتب کنید. به یاری خواهیم از آن سوی دریا سوارانی زره پوش و کمان گیر پاسخ: از آن سوی دریا، سوارانی زره پوش و کمان گیر به یاری خواهیم (۰/۵)
	قلمرو ادبی (۵ نمره)
۰/۵	نام پدید آورنده کدام اثر مقابل آن درست ذکر نشده است؟ الف) عباس میرزا، آغازگری تنها: مجید واعظی ب) زندان موصل: کامور بخشایش پ) روزها: دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن ت) فرهاد و شیرین (۰/۵) پاسخ: ت) فرهاد و شیرین (۰/۵)
۰/۲۵	«باران محبت» برگرفته از کتاب..... تألیف نجم الدین رازی معروف به دایه است. پاسخ: مرصاد العباد (۰/۲۵)
۰/۲۵	کدام یک از شاعران زیر سروده هایی در قالب دو بیتی پیوسته ندارد؟ الف) ملک الشعرای بهار ب) فریدون توللی ج) فریدون مشیری د) رهی معیری پاسخ: د) رهی معیری (۰/۲۵)
۱	الف) مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. نادره کبکی به جمال تمام ب) بیتي از شعر «آفتاب حُسن» را بنویسید که در آن واژه «پنهان» دو بار تکرار شده است. پاسخ: الف) شاهد آن (۰/۲۵) روضه فیروزه فام (۰/۲۵) ب) پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست (۰/۵)
۰/۲۵	در کدام گزینه، آرایه تشخیص وجود دارد؟ الف) برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت ب) توده های دود و آتش و گرد و غبار با آخرین حلقه های شب درآمیختند. کسی شکفتن صبحی چنین را باور نداشت. پاسخ: الف) برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت

نام طراح: مریم السادات سنگی	اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی	مدت زمان امتحان: ۸۰ دقیقه
محل خدمت: ناحیه ۷ مشهد	معاونت آموزش متوسطه	تعداد سوالات: ۳۲
نام درسی: فارسی ۲	اداره تکنولوژی، گروه های آموزشی و بررسی محتوا متوسطه	تعداد صفحات: ۴
پایه و رشته: یازدهم همه رشته ها	نمونه سؤالات استاندارد گروه درسی زبان و ادبیات فارسی	تاریخ طراحی: ۱۴۰۳/۹/۱۰

۱۹	در ابیات زیر دو آرایه مشترک مشخص کنید. الف) از جای چو مار حلقه برجست در حلقه زلف کعبه زد دست ب) آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش پاسخ: تشبیه - کنایه - تکرار - تناسب - (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵										
۲۰	مفهوم نمادین واژه های مشخص شده را بنویسید. برو شیر درنده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل پاسخ: شیر: نماد قدرت (کسی که به دیگران فایده می رساند) (۰/۲۵) روباه: نماد فرد ضعیف (۰/۲۵)	۰/۵										
۲۱	آرایه مناسب بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در آن سیماب گون امواج لرزان خیال تازه ای در خواب می دید (مجاز - تشبیه) ب) در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت (مراعات نظیر - استعاره) ج) هرگز وجود حاضر و غایب شنیده ای؟ من در میان جمع و دلم جای دیگر است (پارادوکس - تلمیح) پاسخ: الف) تشبیه (۰/۲۵) ب) استعاره (۰/۲۵) ج) پارادوکس (۰/۲۵)	۰/۷۵										
۲۲	در بیت زیر، شاعر چگونه از تشبیه برای خلق کنایه بهره گرفته است؟ نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست پاسخ: شاعر وجه شبه را به صورت کنایه به کار برده است. (۰/۵)	۰/۵										
۲۳	کنایه را در بیت زیر مشخص کرده و مفهوم آن را بنویسید. زنخدان فرورد چندی به جیب که بخشنده روزی فرستد ز غیب پاسخ: زنخدان به جیب فرورد (یا هر مفهوم مشابه) (۰/۲۵)	۰/۵										
قلمرو فکری (۸ نمره)												
۲۴	در بیت « ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت / دو چندان می شکفت و برگ می کرد » کدام واژه ها در مفهوم «سرباز» و « لشکر» به کار رفته است؟ پاسخ: «سرباز»؛ برگ (۰/۲۵) « لشکر»؛ شاخه (۰/۲۵)	۰/۵										
۲۵	مفهوم این بیت، اشاره به چه نکته ای در آفرینش الهی دارد؟ به ترتیبی نهاده وضع عالم که نی یک موی باشد بیش و نی کم پاسخ: عالم هستی دارای نظام احسن است. (همه چیز در عالم هستی به اندازه و در جای خود است) (۰/۵)	۰/۵										
۲۶	با توجه به ستون «الف» مفهوم مناسب هر بیت در ستون «ب» را مشخص کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است)											
۰/۷۵	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>«ستون الف»</th> <th>«ستون ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) از عمر من آنچه هست بر جای</td> <td>۱- عشق به میهن</td> </tr> <tr> <td>ب) زمستی بر سر هر قطعه زین خاک</td> <td>۲- خرافه پرستی</td> </tr> <tr> <td>ج) مردم به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند.</td> <td>۳- فقر و بدبختی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- فداکاری در عشق</td> </tr> </tbody> </table> <p>پاسخ: الف) ۴ (۰/۲۵) ب) ۱ (۰/۲۵) ج) ۲ (۰/۲۵)</p>	«ستون الف»	«ستون ب»	الف) از عمر من آنچه هست بر جای	۱- عشق به میهن	ب) زمستی بر سر هر قطعه زین خاک	۲- خرافه پرستی	ج) مردم به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند.	۳- فقر و بدبختی		۴- فداکاری در عشق	
«ستون الف»	«ستون ب»											
الف) از عمر من آنچه هست بر جای	۱- عشق به میهن											
ب) زمستی بر سر هر قطعه زین خاک	۲- خرافه پرستی											
ج) مردم به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند.	۳- فقر و بدبختی											
	۴- فداکاری در عشق											
۲۷	با توجه به بیت « کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی مغز و پوست » سعدی بر کدام رفتار خردمندان تأکید دارد؟	۰/۵										

نام طراح: مریم السادات سنگی	اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی	مدت زمان امتحان: ۸۰ دقیقه
محل خدمت: ناحیه ۷ مشهد	معاونت آموزش متوسطه	تعداد سوالات: ۳۲
نام درسی: فارسی ۲	اداره تکنولوژی، گروه های آموزشی و بررسی محتوا متوسطه	تعداد صفحات: ۴
پایه و رشته: یازدهم همه رشته ها	نمونه سؤالات استاندارد گروه درسی زبان و ادبیات فارسی	تاریخ طراحی: ۱۴۰۳/۹/۱۰

	پاسخ: جوانمردی (کرم ورزیدن) (۰/۵)	
۰/۵	با توجه به متن زیر چرا قاضی بُست، هدیه پادشاه را قبول نمی کند؟ گفت: زندگانی خداوند دراز باد؛ حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است و خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است و من نبوده ام و بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه، من این نپذیرم . پاسخ: زیرا او فردی پرهیزکار است و نسبت به حلال بودن پول شک دارد. (نمی داند که آیا آن جنگ ها به روش پیامبر بوده است یا نه؟) (۰/۵)	۲۸
۰/۵	درک و دریافت خود را از بیت زیر بنویسید. یقین، مرد را دیده بیننده کرد شد و تکیه بر آفریننده کرد پاسخ: مرد با دیدن رسیدن رزق روباه به یقین رسید که خداوند رزق را از غیب می رساند پس رفت و به خداوند توکل کرد. (به پاسخ مشابه نمره تعلق می گیرد) (۰/۵)	۲۹
۰/۵	در بیت زیر شاعر مخاطب را به داشتن چه ویژگی هایی توصیه می کند؟ گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد پاسخ: کریم بودن (۰/۲۵) آزادگی (۰/۲۵)	۳۰
۰/۲۵	شاعر در بیت زیر قصد بیان چه نکته ای را دارد؟ در آن تاریک شب می گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی پاسخ: پایان حکومت خوارزمشاهی (۰/۲۵)	۳۱
۴	معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. الف) سراچه ذهنم آماس می کرد. ب) ابلیس پر تلبیس یک باری گرد او طواف می کرد. پ) حمله روس بختک وار روی دربار چنبره زده بود. ت) و امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد. ث) دمار از جان این غولان کشم سخت. ج) بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش چ) به ترانه های شیرین، به بهانه های زرین بکشد سوی خانه، مه خوب خوش لقا را پاسخ: معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. الف) خانه کوچک ذهنم ورم می کرد. (معلوماتم زیاد می شد). (۰/۵) ب) شیطان پرحیله و نیرنگ (۰/۲۵) یک بار دور قالب آدم می گشت. (۰/۲۵) پ) فکر حمله روس مثل کابوس (۰/۲۵) روی افراد قصر افتاده بود. (۰/۲۵) ت) و امیر گویی مرده بود و دوباره زنده شده (۰/۲۵) به خیمه وارد شد. (۰/۲۵) ث) این مغولان را (۰/۲۵) می کشم و به سختی نابود می کنم. (۰/۲۵) ج) تا آن جا که می توانی از دسترنج خودت استفاده کن (۰/۲۵) زیرا تلاش و کوشش تو مانند ترازویی است که به همان اندازه تلاش دریافت می کند (۰/۵) چ) با سخنان شیرین (۰/۲۵) معشوق زیبا رو (۰/۲۵) و خوش سیما را به خانه بازگرداند. (۰/۲۵)	۳۲
۲۰	موفق باشید	